

СОГЛАСОВАНО

Председатель профкома
МАДОУ «Детский сад № 14 «Сказка»

 Г.М.Гайнутдинова

«*29*» *августа* 2013 год

Введено в действие Приказом
заведующего МАДОУ

« Детский сад № 14 «Сказка» общеразвивающего
вида» Г.Нурлат РТ
№ 128 от 07.09.2013 г.

УТВЕРЖДАЮ

Заведующий МАДОУ

«Детский сад № 14 «Сказка»

 Ф.Н.Якупова

«*29*» *августа* 2013 год

Рассмотрено на педсовете
протокол № 10

от 29.08.2013 г.

Рабочая программа воспитателя (по обучению детей татарскому языку)

муниципального автономного дошкольного образовательного учреждения

«Детский сад № 14 «Сказка» общеразвивающего вида» г.Нурлат РТ.

на 2014/2017 учебный год

Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Рахимова Р.Г.

г. Нурлат 2014 год

Балалар бакчасында рус һәм башка милләт балаларын татарчага өйрәтү программасы.

АҢЛАТМА ЯЗУЫ.

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәтү программасы, укыту-методик комплекты (УМК) төзү бурычы куелды.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәтү программасы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче карары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренә эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Программа принциплары.

Коммуникативлык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак кулланырга өйрәтүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренә үз үзгәртеп алу, тәрбияче сөйләм техника чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзгәртеп алу төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләм үстерү;

Күрсәтмәлек принцибы – тел өйрәтүгә көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүгә төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә торышы ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эшчәнлеккә күзгә тоту;

Белем бирүгә комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенә мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзгәртеп алу өчен кызык булганда, үзгәртеп алу шәхси ихтияжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау,

кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәрәнкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегенә өчен материаллар.
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләренә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (сурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Татарча сөйләшәргә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар.

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.

2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зиһен үстерү.

3. Бер – береңне тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

“Уйный – уйный үсәбез” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.

2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәжәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу.

3. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баепу, сүз һәм сүзтезмәләренә төрле ситуацияләрдә кулланышка керту.

Бурычлар: 1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.

2. Мөстәкыйль фикер йөрттергә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Укыту методик комплектының эчтәлегә.

Һәр проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм эти-әниләр өчен эш дәфтәрләре;
- 4) аудиоязмалар;
- 5) анимацион күренешләр;
- 6) күрсәтмә, таратма материаллар;
- 7) диагностик материаллар.

“Минем өем” проекты. (4-5яшьлек балалар өчен)

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: эти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- гаилэ
- ашамлыктар
- уенчыктар
- саннар

Атна дэвамында 20 шэр минутлык 3 эшчэнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сузлэр	Сөйлэм урнэге	Аудиоязма Эш дэфтэре Мультфильм
Гаилэ – 18 сэгаты (1-18)		
эти эни малай кыз мин исэнмесез сау булыгыз исэнме эт песи эйе юк	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз). -Исэнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз! -Исэнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда. -Син Коля?	Аудиоязма №1-23 Дэфтэрдэ эш №1-4 Мультфильмнар: 1. “Эйдэгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”

сау бул	-Әйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Әйе (юк).	
эби бабай	-Әти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Әйе. -Әни? (әти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк.	
эйбәт	-Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Әйе, кыз. -Хәлләр ничек? -Әйбәт.	

Ашамлыктар – 12 сәгать (19-30)

ипи мә рәхмәт	-Мә, ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт, эби.	Аудиоязма №24-39
алма сөт чәй	-Коля, мә ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт.	Дәфтәрдә эш №5-10 Мультфильмнар: 1. “Тәмле” кибетендә” 2. “Азат кунак чакыра”
тәмле кил монда утыр	-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт. -Мә, тәмле алма (ипи).	

аша эч	-Мэ, ипи (алма) аша. -Мэ, сөт (чэй) эч.	
Уенчыклар – 18 сэгать (31-48)		
туп	- Бу нэрсэ? - Туп (курчак, куян, аю).	Аудиоязма №40-53
бир	-Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мэ, курчак (туп, куян, аю).	Дэфтэрдэ эш №11-13
зур кечкенэ	-Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, эйбэт).	Мультфильмнар: 1. “Паркка сэхэт” 2. “Уенчыклар үпкэлэгэн” 3. “Күцелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу
матур курчак	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, эйбэт).	мажаралар ы”
куян аю уйна	-Аю (курчак, куян, туп)? -Әйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк. -Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Мэ, аю (курчак, куян, туп). Уйна. -Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна.	
	- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур.	

<p>ю</p> <p>хэллэр ничек?</p> <p>пычрак чиста</p>	<p>- Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ.</p> <p>- Мэ, зур аю (курчак, куян, туп).</p> <p>- Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).</p> <p>-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.</p> <p>- Исэнме, Мияу!</p> <p>- Исэнме, Акбай!</p> <p>- Хэллэр ничек?</p> <p>- Эйбэт.</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди?</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста).</p> <p>-Туп ю.</p> <p>-Туп чиста?</p> <p>- Юк, туп пычрак.</p> <p>(Эйе, туп чиста).</p> <p>Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	
<p>Саннар - 6 сэгать (49-54)</p>		
<p>бер ике өч дүрт биш</p>	<p>-Ничэ?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма.</p> <p>-Ничэ малай?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай.</p> <p>-Ничэ кыз?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз.</p> <p>-Өч?</p> <p>-Юк.</p> <p>-Ике?</p> <p>-Эйе.</p>	<p>Аудиоязма №54-60</p> <p>Дэфтэрдэ эш №14</p> <p>Мультфильм:</p> <p>1. “Уйный-уйный санийбыз”</p>

	-Ничэ аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	
Кабатлау - 6 сэгать (55-60)		
		Аудиоязма №25 Дэфтэрдэ эш №61-64 Мультфильм: 1. “Күнелле ял итэбэз”

“Уйный – уйный үсэбэз” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчен)

Актив сүзлэр: кишер, нинди, баллы, ничэ, суган, бэрэңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кэбестэ, кызыл, сары, яшел, кирэк, юа, нэрсэ кирэк, аш, ботка, кашык, тэлинкэ, чынаяк, зэңгэр, күлмэк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстэл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Сөйлэм үрнэклэр: бу нэрсэ?, хэерле көн, нэрсэ бар? күп (7 сүз).

Проектның эчтэлеге түбэндәге темалардан тора:

- яшелчэлэр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- киёмнэр
- шәхси гигиена
- өй жиһазлары
- бэйрэм “Туган көн”
- бэйрэм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемдәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сузләр	Сөйләм урнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Кабатлау – 3 сэгать (1-3)		

	“Минем өөм” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”
Яшелчәләр – 21 сәгать (4-24)		
кишер	-Бу нәрсә? -Кишер. -Мә, кишер.	Аудиоязма №2-24 Дәфтәрдә эш №2-6
баллы	-Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)?	Мультфильмнар: 1. “Баллы кишер”
ничә	-Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	2. “Уйный-уйный эшлибез”
суган	-Мә, зур (кечкенә) кишер	3. “Юл мажаралары”
бәрәңге	(суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Рәхмәт.	4. “Кем эшләми, шул ашамый”
кыяр	-Зур кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	
кәбестә	-Кечкенә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	
нинди	-Чиста кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	
алты	-Пычрак кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	
җиде		
сигез		
тугыз		
ун	-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) тәмле, зур	

(кечкенә), матур, чиста
(пычрак)

Кишер баллы.

Алма баллы.

-Мә кишер(алма), аша. Баллы?

-Әйе, баллы. Рәхмәт.

-Ничә кишер (суган, бәрәңге,
кәбестә, кыяр)? Сана.

-Ике (1-10) кишер (суган,
бәрәңге, кәбестә, кыяр)

-Оля, кил монда. Мә, ике (1-
10) кишер (суган, бәрәңге,
кәбестә, кыяр)

-Ике (1-10) кишер (суган,
бәрәңге, кәбестә, кыяр)

-Оля, кыяр (суган, бәрәңге,
кәбестә, кишер) бир.

-Мә, кыяр (суган, бәрәңге,
кәбестә, кишер).

-Рәхмәт.

-Коля, (1-10) кәбестә (суган,
бәрәңге, кишер, кыяр) бир.

-Мә, (1-10) кәбестә (суган,
бәрәңге, кишер, кыяр).

-Сау бул, Коля.

-Ничә кыяр (суган, бәрәңге,
кәбестә, кишер)?

-Бер (1-10) кыяр (суган,
бәрәңге, кәбестә, кишер).

<p>кызыл сары яшел</p> <p>нәрсә кирәк?</p> <p>юа</p>	<p>-Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак.</p> <p>-Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел)</p> <p>-Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.</p> <p>-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк.</p> <p>-Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр.</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю.</p> <p>-Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.</p>	
Ашамлыктар – 6 сәгать (25-30)		
<p>аш ботка</p>	<p>тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй)</p>	<p>Аудиоязма №25-29</p>

	<p>-Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)? -Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.</p>	<p>Дәфтәрдә эш №7, 8 Мультфильм: 1. “Аш бүлмәсе”</p>
Савыт-саба - 6 сәгать (31-36)		
<p>кашык тәлинка чынаяк зәңгәр</p>	<p>-Кашык (тәлинка, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинка, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр). -Ничә кашык (тәлинка, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинка, чынаяк). -Мә, (1-10) кашык(тәлинка, чынаяк). -Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чынаяк (тәлинка, чынаяк).</p>	<p>Аудиоязма №30-37 Дәфтәрдә эш №9, 10 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”</p>
Киёмнәр - 6 сәгать (37-42)		
күлмәк	яшел (кызыл, сары, зәңгәр)	Аудиоязма №38-43

<p>чалбар</p> <p>ки</p> <p>сал</p> <p>йокла</p>	<p>күлмэк (чалбар).</p> <p>чиста күлмэк (чалбар).</p> <p>матур күлмэк (чалбар).</p> <p>күлмэк (чалбар) юк.</p> <p>-Оля, күлмэк (чалбар) бир.</p> <p>-Нинди күлмэк (чалбар)?</p> <p>-Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Ничэ күлмэк (чалбар)?</p> <p>-Бер (1-10) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал).</p> <p>-Оля, чалбар (күлмэк) бир.</p> <p>-Мэ, чалбар (күлмэк).</p> <p>-Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал).</p> <p>-Курчак, йокла.</p>	<p>Дэфтэрдэ эш №11, 12</p> <p>Мультфильм:</p> <p>1.“Киёмнэр кибетендэ”</p> <p>2.“Шаян уенчыклар”</p>
<p>Шәхси гигиена – 3 сәгать (43-45)</p>		
<p>бит</p> <p>кул</p> <p>хәерле көн</p>	<p>-Хәерле көн.</p> <p>-Мэ су, бит (кул) ю.</p> <p>-Бит (кул) чиста.</p> <p>-Бит (кул) чиста.</p> <p>-Әйе, бит (кул) чиста.</p>	<p>Аудиоязма № 43, 44-48</p> <p>Эш дәфтәре №13, 14</p> <p>Мультфильм</p> <p>1.“Ни өчен киёмнэр югалган?”</p>
<p>Өй жиһазлары – 3 сәгать (46-48)</p>		
<p>өстәл</p>	<p>-Зур (кечкенә) урындык (өстәл,</p>	<p>Аудиоязма № 49</p>

урындык карават	карават). -Зур аю, мэ зур карават (өстэл, урындык). -Кечкенэ аю, мэ кечкенэ карават (өстэл, урындык). -Нәрсә кирәк? -Карават (өстэл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенэ, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мэ, зур карават. -Рәхмәт.	Эш дәфтәре №15 Мультфильм: 1. “Маша һәм өч аю”
Бәйрәм “туган көн” – 9 сәгать (49-57)		
яратам бар	-Мин алма (ипи, сөт, чэй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аяу(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам. -Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гаилә”, “Яшелчә”	Аудиоязма №50-60 Эш дәфтәре №16-19 Мультфильм: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нәрсә ярата?”

	“Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.	
БЭЙРЭМ “САБАНТУЙ”- 3 СЭГАТЬ (58-60)		
	Ел дэвамьнда өйрэнелгэн сүзлэр, сөйлэм үрнэге кулланыла. “Гаилэ”, “Яшелчэ”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1.“Сабантуй бэйрэме”

“Без инде хэзер зурлар, мэктэпкэ илтэ юллар” проекты.

6-7 яшьлек балалар (мэктэпкэ эзерлек төркеме) өчен якынча 60 сүз һәм сөйлэм үрнәкләре.

Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр, йөгәрәм, чэк-чэк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтәлегә уртанчылар, зурлар төркемендә өйрэнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Атнага 30 ар минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сүзләр	Сөйләм үрнэге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
син кем?		Аудиоязма №1 - 2
хәерле көн	-Хәерле көн, Оля (Коля). -Хәерле көн, эни (эти, бабай, эби).	Аудиоязма №3 - 5 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан”

<p>тычкан</p> <p>бу кем?</p> <p>бу нәрсә?</p> <p>нишли? йоклый утыра</p> <p>ашый эчә</p> <p>нишлисең? ашыйм эчәм</p> <p>уйный уйныйм</p>	<p>-Песи нишли? -Песи йоклый.</p> <p>-Әни нишли? -Әни утыра.</p> <p>-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).</p> <p>-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм.</p> <p>-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.</p>	<p>Аудиоязма №6 Дәфтәрдә эш №2</p> <p>Аудиоязма №7 - 8 Дәфтәрдә эш №3</p> <p>Мультфильм: "Аю баласы дөнъя белән таныша"</p> <p>Аудиоязма №9 - 10 Дәфтәрдә эш №4</p> <p>Аудиоязма №11</p> <p>Мультфильм: "Батыр Мияу һәм куркак Куянкай"</p> <p>Аудиоязма №12 Дәфтәрдә эш №5</p> <p>Аудиоязма №13 - 14</p> <p>Мультфильм: "Тату гаилә"</p> <p>Аудиоязма №15</p> <p>Аудиоязма №16 - 18</p>
--	--	--

<p>утырам</p> <p>барам кая барасың? син нишлисең?</p>	<p>-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бэрэңге ашыйм (чэй эчэм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)</p>	<p>Мультфильм: “Юмарт аю”</p> <p>Аудиозма №19</p> <p>Аудиозма №20 Дэфэрдэ эш №6</p> <p>Мультфильм: “Кафега барабыз”</p> <p>Дэфтэрдэ эш №7</p>
<p>сикер-сикерэм</p>	<p>Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.</p>	<p>Аудиозма №21-23</p>
<p>сикерэ йөгерэ төлке</p>	<p>Куян сикерэ (йөгерэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгерэ). Төлке сикерэ (йөгерэ).</p>	<p>Мультфильм: “Урманда күнелле уеннар”</p> <p>Аудиозма №24 Дэфтэрдэ эш №8</p> <p>Аудиозма №25-28</p>
<p>йөгер-йөгерэм</p> <p>чэк-чэк өчпочмак</p>	<p>-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерэм.</p> <p>-Мин чэк-чэк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.</p>	<p>Мультфильм: “Көчлелэр, кьюлар, житезлэр”</p> <p>Аудиозма №29-30 Дэфтэрдэ эш №9</p>

<p>яшь</p> <p>бүре керпе</p> <p>тавык этэч</p> <p>үрдэк</p> <p>чана шуа</p> <p>шуам</p> <p>бие бии</p> <p>биим</p>	<p>-Сиңа ничэ яшь? -6 яшь.</p> <p>-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.</p> <p>Этэч зур, матур Тавык кечкенә, матур</p> <p>-Син кем? -Мин үрдэк.</p> <p>Куян чана шуа.</p> <p>Мин чана шуам.</p> <p>-Аю, әйдә, бие!</p>	<p>Мультфильм: “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә”</p> <p>Аудиоязма №31-32</p> <p>Аудиоязма №33-34 Дәфтәрдә эш №10</p> <p>Мультфильм: “Циркта”</p> <p>Аудиоязма №35 - 36 Дәфтәрдә эш №11</p> <p>Аудиоязма №37 - 38 Дәфтәрдә эш №12</p> <p>Мультфильм: “Шаян кошлар”</p> <p>Аудиоязма №39 - 40</p> <p>Аудиоязма №41 Дәфтәрдә эш №13</p> <p>Мультфильм: “Урманда зур концерт”</p> <p>Аудиоязма №42 - 44 Дәфтәрдә эш №14</p>
--	---	--

ак кара		Аудиоюзма №45 - 46 Мультфильм: “Акбай туган көнгө барырга жыена”
жырла-жырлым	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам. -Син нишлисең? -Мин жырлым.	Аудиоюзма №47 Дәфтәрдә эш №15 Аудиоюзма №45, 48 – 49 Мультфильм: “Мияуның туган көне”
зур рәхмәт	жырлымбыз зур рәхмәт	Аудиоюзма №50 Дәфтәрдә эш №16 Аудиоюзма №51 - 53 Дәфтәрдә эш №17 Мультфильм: “Урман китапханәсендә”
китап укый		Аудиоюзма №54 - 60 Дәфтәрдә эш №18
рәсем ясым	Кыз китап укый.	Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”
укыйм	рәсем ясым-алма ясым мәктәп	Аудиоюзма №61-63 Дәфтәрдә эш №19 Мультфильм: “Урман мәктәбендә”

дәфтәр

-Кем укый.
-Мин укыйм.

бик тәмле

Терем-терем, теремкәй,
Зур түгел, кечкенә.
Теремкәйдә тычкан яши.
Теремкәйдә куян яши.
Теремкәйдә бүре яши.
Теремкәйдә төлке яши.
Теремкәйдә аю яши.
Алар бик дус.

-Кәжә кая?
-Әнә, кәжә кәбестә ашый.
Кәжә кәбестә ярата.

-Мин ипи яратам. Песи, син
нәрсә яратасың?
-Мин сөт яратам. Сөт тәмле.

-Мә, кәжә, ботка аша.
-Юк, кәбестә яратам. Кәбестә
тәмле.

Аудиоязма №64

Мультфильм: “Теремкәй”

Аудиоязма №65-66

Мультфильм: “Кем нәрсә ярата?”

Аудиоязма №67 - 71
Дәфтәрдә эш №20

**Уртанчылар төркеменен «Минем өем» укыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2. А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә

4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, әби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, әби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

**Зурлар төркеменең «Уйный-уйный үсәбез» укыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр,	Һәрберсе 1 данә

	кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар» (1-10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишәр, бәрәңгә, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә

	Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	
	«Киемнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

Мәктәпкә әзерлек төркеменен «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар» укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.

1.А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа.	Һәрберсе 1 данә

	шуа, үрдэк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерэ, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчэ, эт ашый, төлке йөгерэ, куян сикерэ, тычкан ашый, этэч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабй йоклый.	
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдэк, бүре, этэч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдэк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерэ, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчэ, эт ашый, төлке йөгерэ, куян сикерэ, тычкан ашый, этэч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчэ, уйный, сикерэ, йөгерэ, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчэ, уйный, сикерэ, йөгерэ, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этэч, тавык, үрдэк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, этэч, бүре, керпе, үрдэк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 1 данә

**Аудиоязмалар.
(уртанчылар төркеме)**

**Тема: “Минем гаиләм”.
1 нче кисәк (1 нче тема).**

- **Здравствуйте, ребята! Исәнмесез, балалар!** (*пауза-3 секунд*). Это мои лучшие друзья Акбай и Мияу. Они очень добрые, весёлые помощники. Акбай и Мияу разговаривают по другому, по-татарски. Послушайте, как они здороваются друг с другом (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: һау-һау! Исәнме, Мияу!

Мияу: Мияу- мияу! Исәнме, Акбай!

2 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Әти** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - **Әти** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- **Әни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - **Әни** (*хатын-кыз тавышы*)

3 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Әти** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - **Әти** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- **Әни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - **Әни** (*хатын-кыз тавышы*)

4 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Әти** (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*) - **Әти** (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*)

- **Әни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*) - **Әни** (*хатын-кыз тавышы*)

5 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Әти-әти** (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- **Әни-әни** (*хатын-кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Малай, кыз”.

6 нчы кисәк (2 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Әти** (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- **Әни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- **Малай** (*малай тавышы, пауза-5 секунд*)

- **Кыз** (*кыз тавышы*)

7 нче кисэк (2 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Эти-эти** (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Эни-эни** (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Малай-малай** (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Кыз-кыз** (*кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

8 нче кисэк (4 нче тема).

Акбай белән Мияу: Исәнмесез, балалар! (*пауза-3 секунд*).

Балалар: Исәнмесез.

- **А вы знаете, как надо знакомиться друг с другом** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Я знаю. Я Акбай. Мин Акбай. Ты кто? Син кем? (*обращается к Мияу*).

Мияу: Я Мияу. Мин Мияу. Син кем?

Акбай: Мин Акбай. Син кем?

9 нчы кисэк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Малай тавышы: Мин Коля.

Кыз тавышы: Мин Оля.

10 нчы кисэк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Мин эти** (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Мин эни** (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Мин малай** (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Мин кыз** (*кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

11 нче кисэк (5 нче тема).

-**Ребята, послушайте, как здороваются Акбай и Мияу друг с другом.**

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Исәнме, Акбай!

12 нче кисәк (5 нче тема).

- Слұшай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Тема: “Тату гаилә”.

13 нче кисәк (6 нчы тема).

Акбай: Исәнме, әни (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, әти (*пауза – 3 секунд*)

Акбай: Исәнме, малай (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, кыз.

Тема: “Минем дуслар”.

14 нче кисәк (7 нче тема).

- Где наши друзья, Акбай и Мияу? (*хатын-кыз тавышы*).

Ишек шакыган тавыш.

Мияу: Мияу – мияу! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: Кем анда?

Мияу: Мияу – мияу! Мин песи.

Мияу – мияу! Мин песи.

Ишек шакыган тавыш.

Акбай: һау-һау! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: Кем анда?

Акбай: һау – һау! Мин эт.

Һау – һау! Мин эт (*пауза – 6 секунд*)

Тәрбияче: Песи, кил монда! Эт, кил монда!

Ишек ачылган тавыш.

Мияу: Исәнмесез! Мияу – мияу! Мин песи.

Акбай: Исәнмесез! һау – һау! Мин эт.

15 нче кисәк (7 нче тема).

- Слұшай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Һау-һау. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Һау-һау. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый*)

Тема: “Әйе.Юк.”

16 нчы кисәк (10 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин эти (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

17 нче кисәк (10 нчы тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин эти (*ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Кунак килгән”.

18 нче кисәк (13 нче тема).

- **К нам сегодня пришли гости. Мияу, ты хочешь узнать, кто это?** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Мияу-мияу, хочу.

Акбай(*күрсәткән рәсемнәрне атый*): Әби (*пауза-3 секунд*). Бабай.

19 нчы кисәк (13 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин әби (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин әби (*хатын-кыз тавышы*)

20 нче кисәк (13 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин бабай (*ур-ат тавышы, пауза –5 секунд*)
  - Мин бабай (*ур-ат тавышы, пауза –5 секунд*)
  - Мин эби (*хатын-кыз тавышы, пауза –5 секунд*)
  - Мин эби (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Безнең кунаклар”.

21 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Акбай и Мияу очень вежливые. При встрече они здороваются и друг у друга спрашивают “Как дела?” - “Хәлләр ничек?”** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

22 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак малай.

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак кыз.

Тема: “Безнең кунаклар”.

23 нче кисәк (17 нче тема).

- **Давайте, послушаем как Акбай и Мияу разговаривают при встрече** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Эйбэт.

Тема: “Эби күчтэнэче”.

24 нче кисэк (19 нчы тема).

Эби: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исәнме, эби.

Эби (*ипи күрсәтеш*): Ипи (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Ипи.

25 нче кисэк (19 нчы тема).

Эби: Син кем?

Мияу: Мин Мияу.

Эби: Мияу, мә ипи.

Мияу: Рэхмэт.

Тема: “Бабай күчтэнэче”.

26 нчы кисэк (20 нче тема).

Бабай: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исәнме, бабай.

Бабай(*алма күрсәтеш*): Алма (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Алма.

27 нче кисэк (20 нче тема).

Бабай: Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Бабай: Акбай, мә алма.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Сөт. Чэй”.

28 нче кисэк (22 нче тема).

- Наши друзья Акбай и Мияу угощаются. Давайте, спросим, что они пьют (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай: Чэй.

- Мияу, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу: Сөт.

29 нчы кисэк (22 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Сөт (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)
- Чэй (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)
- Чэй (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)
- Ипи (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)
- Ипи (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)
- Алма (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)
- Алма (ир-ат тавышы)

30 нчы кисэк (22 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (ир-ат тавышы)
- **Тыңла!Кабатла!** (хатын-кыз тавышы)
- Сөт (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)
- Чэй (ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)
- Ипи (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)
- Алма (ир-ат тавышы)

31 нче кисэк (22 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (ир-ат тавышы)
- **Тыңла!Күрсэт!Кабатла!** (хатын-кыз тавышы)
- Сөт (хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд)
- Чэй (ир-ат тавышы, пауза-6 секунд)
- Ипи (хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд)
- Алма (ир-ат тавышы)

Тема: “Дустыңны сыйла”.

32 нче кисэк (23 нче тема).

Акбай: Мияу, мә сөт.

Мияу: Акбай, мә ипи.

- **Акбай и Мияу друг друга угостили. А что они забыли сказать за угощение?** (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

Балалар: Спасибо.

- **Правильно, “Спасибо” – “Рэхмэт”.** Акбай, скажи “Рэхмэт” (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Рэхмэт. Мияу, скажи “Рэхмэт”.

Мияу: Рэхмэт.

Тема: “Песине сыйла”.

33 нче кисэк (25 нче тема).

- **Акбай здесь, а где же Мияу? Акбай позови, Мияу** (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Мияу, иди сюда. Кил монда.

- Мияу не идёт. Наверно не слышит. Давайте, вместе позовём *(хатын-кыз тавышы)*

Бергә: Мияу, кил монда.

34 нче кисәк (25 нче тема).

- Мияу проголодался. Давайте, его угостим вкусным молоком. Песи, мә сөт. Сөт тәмлеме? *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Сөт тәмле, тәмле. Рәхмәт (пауза-5 секунд)

- Акбай, мә ипи. Ипи тәмлеме? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Ипи тәмле, тәмле. Рәхмәт.

Тема: “Кунак сыйлау”.

35 нче кисәк (26 нчы тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Ипи тәмле-тәмле *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Ипи тәмле-тәмле *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Чэй тәмле-тәмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

- Чэй тәмле-тәмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

- Алма тәмле-тәмле *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Алма тәмле-тәмле *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Сөт тәмле-тәмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

- Сөт тәмле-тәмле *(хатын-кыз тавышы)*

36 нчы кисәк (26 нчы тема).

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Ипи тәмле-тәмле *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*

- Ипи тәмле-тәмле *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*

- Чэй тәмле-тәмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

- Чэй тәмле-тәмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

- Алма тәмле-тәмле *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*

- Алма тәмле-тәмле *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*

- Сөт тәмле-тәмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

- Сөт тәмле-тәмле *(хатын-кыз тавышы)*

37 нче кисәк (26 нчы тема).

- Сегодня у нас Акбай в гостях. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез (*пауза-5 секунд*)

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

- **Акбай, садись. Утыр** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Акбай, утыр.

- **Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр** (*хатын-кыз тавышы пауза-5 секунд*)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Кунакны ашат”.

38 нче кисәк (28 нче тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мә, ипи аша** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Ипи тәмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мә, алма аша** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Алма тәмле.

Тема: “Чэй табынында”.

39 нчы кисәк (29 нчы тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мә, сөт эч** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Сөт тәмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мә, чэй эч** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Чэй тәмле.

Тема: “Уенчыклар”.

40 нчы кисәк (31 нче тема).

- **Акбай и Мияу принесли “Чудесную коробку”. Давайте, посмотрим, что лежит в этой коробке** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Что это? Бу нәрсә? Акбай, бу нәрсә?** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Туп.

- **Мияу, бу нәрсә?** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Туп.

Тема: “Зур – кечкенә”.

41 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп зур.

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп кечкенә.

42 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп, туп

Зур туп.

Туп, туп

Кечкенә туп.

43 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп-туп,

Зур туп.

Сикер-сикер,

Зур туп.

Туп-туп,

Кечкенә туп.

Сикер-сикер,

Кечкенә туп.

Тема: Күнел ачу кичәсе “Туган көн”.

44 нче кисәк (33 нче тема).

- Сегодня у Акбай день рождение. Мы ему подарим большие и маленькие мячи. Его ещё нет. Он наверно готовится, наряжается. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез (*пауза-5 секунд*)

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

- Акбай, кил монда, утыр (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Акбай, кил монда, утыр.

- Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Курчак кунакка килгән”.

45 нче кисәк (34 нче тема).

- В волшебной коробке появилась новая игрушка. Давайте, посмотрим, что это? Бу нәрсә? Курчак. Курчак (*хатын-кыз тавышы*).

46 нчы кисәк (34 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Мин курчак.

Мин курчак.

Мин матур курчак.

Мин матур курчак (*Бала тавышы жһыр итеп жһырлый*).

Тема: “Уйныйбыз”.

47 нче кисәк (38 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә куян әйләнә.

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә куян әйләнә (*темп әкрен, 2 тапкыр кабатлана, балалар тавышы жһырлый*)

Тема: “Мияуга бүләк”.

48 нче кисәк (40 нчы тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Зур курчак (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә курчак (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур куян (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур туп (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә туп (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур аю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә аю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур песи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә песи (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур эт (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә эт (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Уенчыклар кибете”.

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Аю бир.

Мияу: Нинди аю?

Акбай: Зур аю.

Мияу: Мә, зур аю.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Сау бул, Акбай.

Мияу: Сау бул, Мияу.

Тема: “Бүләкләр”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- **Какие красивые игрушки. Поиграем в интересную игру “Назови правильно - играй”, “уйна” . Бу нәрсә?** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Курчак.

- **Мә, курчак, уйна!** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Уйна”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Туп матур, туп матур? (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

- Әйе, әйе, туп матур (*кыз тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Аю зур, аю зур? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Әйе, әйе, аю зур (*кыз тавышы жырлый*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Бу курчак? Бу курчак? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Әйе, әйе, бу курчак (*кыз тавышы жырлый*)

(2 тапкыр кабатлана)

Тема: “Ю”.

52 нче кисэк (47 нче тема).

- После прогулки игрушки испачкались. Надо их помыть. Акбай, помой мячик. Туп ю. Попросите друг друга помыть игрушку (*ир-ат тавышы*).

53 нче кисэк (47 нче тема).

Уен.

Ю, ю, ю – туп ю.

Ю, ю, ю – машина ю.

Ю, ю, ю – курчак ю.

Ю, ю, ю – куян ю.

Ю, ю, ю – алма ю.

Ю, ю, ю – аю ю.

Ю, ю, ю – песи ю.

Ю, ю, ю – эт ю.

Тема: “Уйныйбыз да, санныйбыз да”.

54 нче кисэк (51 нче тема).

Уен.

Туп, туп, матур туп,

Сикер, сикер матур туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш,

Сикер, сикер, матур туп.

55 нче кисэк (51 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*жырның темпы экрен*).

56 нчы кисэк (51 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*темп экрен*)

Тема: “Уенчыклар”.

57 нче кисәк (52 нче тема).

(Жырлап айталар)

Бер аю, ике аю, өч аю, дүрт аю, биш аю, зур аю (*ур-ат тавышы*)

Бер куян, ике куян, өч куян, дүрт куян, биш куян, кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы*)

Бер эт, ике эт, өч эт, дүрт эт, биш эт, әйбәт эт (*ур-ат тавышы*)

Бер песи, ике песи, өч песи, дүрт песи, биш песи, матур песи (*хатын-кыз тавышы*)

Бер туп, ике туп, өч туп, дүрт туп, биш туп, чиста туп (*ур-ат тавышы*)

Тема: “Ничә уенчык?”

58 нче кисәк (53 нче тема).

- **Слушай!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ур-ат тавышы*)

59 нчы кисәк (53 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ур-ат тавышы*)

60 нчы кисәк (53 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Мияу: Куян бир.

Акбай: Ничә куян?

Мияу: Ике.

Акбай: Мә, ике куян.

Мияу: Рәхмәт.

Акбай: Сау бул, Мияу!

Мияу: Сау бул, Акбай!

Тема: “Бергэлэп уйныйбыз”.

61 нче кисэк (55 нче тема).

Бармак уены.

Исэнме, бабай.

Исэнме, эби.

Исэнме, эти.

Исэнме, эни.

Исэнме, малай.

Исэнме, бабай.

Исэнме, эби.

Исэнме, эти.

Исэнме, эни.

Исэнме, кыз.

Тема: “Кунак чакырабыз”.

62 нче кисэк (56 нчы тема).

Мияу: Исэнме, Акбай!

Акбай: Исэнме, Мияу!

Мияу: Акбай, кил монда. Утыр.

Акбай: Рэхмэт.

Мияу: Акбай, мэ ипи, аша.

Акбай: Рэхмэт. Ипи тэмле.

Мияу: Сау бул, Акбай!

Акбай: Сау бул, Мияу!

Тема: “Бу өйдө кем яши?”

63 нче кисэк (59 нчы тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай.

-Мин бабай (*бабай тавышы*).

Монда яши эби.

-Мин эби (*эби тавышы*).

Монда яши эти.

-Мин эти (*эти тавышы*).

Монда яши эни.

-Мин эни (*эни тавышы*).

Монда яши малай.

-Мин малай (*малай тавышы*).

Монда яши кыз.

-Мин кыз (*кыз тавышы*).

Әйе шул, әйе шул.

Бу өй матур,

Бу өй зур (*бергә*)

Тема: “Без театр уйныйбыз”.

64нче кисәк (60 нче тема).

Татар халык бию көе (*балалар өчен яраклысы*)

Аудиоязмалар.(зурлар төркеме)

Тема: “Минем өем”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

Жырлы – биюле уен “Минем өем”.

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай,

Мин бабай (*бабай тавышы*)

Монда яши эби.

Мин эби (*эби тавышы*)

Монда яши эти,

Мин эти (*эти тавышы*)

Монда яши эни.

Мин эни (*эни тавышы*)

Монда яши малай,

Мин малай (*малай тавышы*)

Монда яши кыз,

Мин кыз (*кыз тавышы*)

Эйе шул, эйе шул,
Бу өй матур,
Бу өй зур. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Кишер үстерэбэз”.

2 нче кисэк (4 нче тема).

-Зур кишер *(кыска пауза-5 секунд)*.
-Кечкенэ кишер*(кыска пауза-5 секунд)*.
-Чиста кишер *(кыска пауза-5 секунд)*.
-Пычрак кишер.

Тема: “Куян күчтэнэче”.

3 нче кисэк (5 нче тема).

Жыр.

Кишер, кишер,
Тэмле кишер.
Зур кишер,
Баллы кишер. *(бала тавышы жырлай)*

Тема: “Серле кэрзин”.

4 нче кисэк (7 нче тема).

Ишек шакыган тавыш *(пауза-10 секунд)*.

Тәрбияче: Кто-то стучится в дверь. Давайте спросим:

- Кто там? - Кем анда?

Балалар белэн тәрбияче: Кем анда?

Акбай: Һау-һау. Мин Акбай *(пауза-6 секунд)*.

Балалар белэн тәрбияче: Акбай, кил монда.

Ишек ачылган тавыш *(пауза-3 секунд)*.

Акбай: Исәнмесез, балалар *(пауза-6 секунд)*.

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

5 нче кисэк (7 нче тема).

Акбай: Мияу, кил монда. Кишер ал.

Мияу: Ничә кишер?

Акбай: Ике кишер.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бар матур бакча”.

6 нчы кисәк (9 нчы тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда алма үсә.

Менә шундый алма зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Алма, алма, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

3) Шофер, шофер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

Тема: “Серле янчык”.

7 нче кисәк (10 нчы тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-10 секунд*)

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?*

Мияу, Акбай: Өйбэт.

- **Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек.** Давайте, узнаем, что у них в мешочке (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай (кишер күрсэтә): Бу нәрсә? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: Кишер.

Акбай: Кишер нинди? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: Кишер кечкенә.

Акбай(суган күрсэтә): Бу нәрсә?

Мияу: Суган.

Мияу(бәрәңге күрсэтә): Бу нәрсә?

Акбай: Бәрәңге.

Тема: “Бар матур бакча”.

8 нче кисәк (12 нче тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.

1) Бар матур бакча,

Анда бәрәңге үсә.

Бәрәңге шундый зур,

Бәрәңге кечкенә.

Кушымта:

Бәрәңге, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда суган үсә.

Менә шундый суган зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

3) Бар матур бакча,

Анда кыяр үсә.

Менә шундый кыяр зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Без хезмәт яратабыз”.

9 нчы кисәк (13 нче тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар *(пауза-10 секунд)*.

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?*

Мияу, Акбай: Әйбәт.

-Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Узнайте на ощупь, что у них в мешочке *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: Бу кишер?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу суган?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу кәбестә?

Мияу: Әйе, кәбестә.

10 нчы кисәк (13 нче тема).

- Я назову количество овощей, а вы найдите рисунок, покажите, назовите *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: Бер кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: *Бер кәбестә.*

Мияу: Өч кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: *Өч кәбестә.*

Мияу: Ике кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: *Ике кәбестә.*

Мияу: Биш кәбестә.

Бала: Биш кэбестә.

11 нче кисәк (13 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Мияу: Акбай, кэбестә бир.

Акбай: Нинди кэбестә?

Мияу: Зур кэбестә.

Акбай: Ничә кэбестә?

Мияу: Бер кэбестә.

Акбай: Мә, бер кэбестә.

Мияу: Рәхмәт, Мияу. Сау бул.

Акбай: Сау бул, Акбай.

Тема: “Уйный-уйный эшлибез”.

12 нче кисәк (15 нче тема).

Жырлы-биюле уен.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда суган үсә.

Менә шундый суган зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле,

Биеп-биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит эле.

3) Бар матур бакча,

Анда кыяр үсә.

Менә шундый кыяр зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил эле,

Биеп-биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит эле.

4) Шофер, шофер, кил эле,

Биеп, биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Төсләр дөньясы”.

13 нче кисәк (16 нчы тема).

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар *(пауза-6 секунда)*.

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу.*

Акбай, Мияу: Хәлләр ничек?

Балалар: *Әйбәт.*

13 нче (а) кисәк (16 нчы тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп.

Акбай: Туп нинди?

Мияу: Туп кызыл.

13 нче (б) кисәк (16 нчы тема).

Мияу: Бу нәрсә?

Акбай: Туп.

Мияу: Туп нинди?

Акбай: Туп сары.

14 нче кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*)
- Туп (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза*)
- Туп нинди? (*ир-ат тавышы*)
- Сары (*хатын-кыз тавышы*)

15 нче кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*) .
- Туп сары (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

16 нчы кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*)
- Туп (*хатын-кыз тавышы*).
- Туп нинди? (*ир-ат тавышы*)
- Кызыл (*хатын-кыз тавышы*)

17 нче кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*) .
- Туп кызыл (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

18 нче кисэк (16 нчы тема).

Жыр.

Туп, туп, кызыл туп.

Сикер, сикер, кызыл туп.

Туп, туп, сары туп.

Сикер, сикер, сары туп (*бала тавышы*).

19 нче кисәк (16 нчы тема).

Уен.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

Тема: “Төсләр доньясы”.

20 нче кисәк (17 нче тема).

Жыр.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

3)Туп, туп, яшел туп,

Сикер, сикер, яшел туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер яшел туп.

Тема: “Яшелчә салаты”.

21 нче кисәк (19 нчы тема).

-Заяц хотел приготовить овощной салат. Давайте поможем выбрать овощи. Что нужно для салата? Нәрсә кирәк?

(пауза-3 секунд). Кишер кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирэк.

-Суган кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

-Помидор кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

-Кыяр кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

-Кэбестэ кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

-Бэрэңге кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

21 нче (а) кисэк (19 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Кишер кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Суган кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Помидор кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Кыяр кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Кэбестэ кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Бэрэңге кирэк *(ир-ат тавышы).*

Тема: “Уйныйбыз да, жырлыйбыз да”.

22 нче кисэк (23 нче тема).

Балалар тавышы жырлый.

1. Миңа кыяр кирэк,

Сиңа кыяр кирэк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирэк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләрне айткәнче.

Битлексез бала: Кэбестэ кирэк.

Кэбестэ битлеге кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа кэбестэ кирэк.

Музыка гына уйный.

2. Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә айткәнчә.

Битлексез бала: Бәрәңгә кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар җырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа бәрәңгә кирәк.

Музыка гына уйный.

3. Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә айткәнчә.

Битлексез бала: Суган кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар җырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа суган кирәк.

Музыка гына уйный.

22 нче (а) кисәк (23 нче тема) - шушы уенга сүзсез генә фонограмма.

23 нче кисәк (23 нче тема).

Җырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

1. Әйдә, әйдә, әйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар?

Кәрзиндә кызыл, сары,

Яшел, матур алма бар.

2. Әйдә, әйдә, әйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар?

Кәрзиндә кыяр, суган,

Кәбестә бар, кишер бар.

Тема: “Уңыш бәйрәме”.

24 нче кисәк (24 нче тема).

Жыр.

Бабай, бабай әйт эле,   *(балалар*
Кәрзиндә нәрсә бар?   *сорый)*

Кәрзиндә кызыл, сары,   *(бабай*
Яшел, матур алма бар.   *жавабы)*

Бабай, бабай әйт эле,   *(балалар*
Кәрзиндә нәрсә бар?   *сорый)*

Кәрзиндә кыяр, суган,   *бабай*
Кәбестә бар, кишер бар.   *жавабы)*

Тема: “Ашамлыктар”.

25 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- **Ипи** *(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*
- **Чәй** *(хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).*
- **Сөт** *(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*
- **Аш** *(хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).*
- **Ботка** *(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*

26 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- **Ипи** *(ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый).*
- **Чәй** *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый).*
- **Сөт** *(ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый)*
- **Аш** *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый).*
- **Ботка** *(ир-ат тавышы, балалар кабатлый)*

27 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ур-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Ипи** – тәмле ипи (*ур-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*)
- **Чэй** – тәмле чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).
- **Сөт** – тәмле сөт(*ур-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*)
- **Аш** – тәмле аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).
- **Ботка** – тәмле ботка(*ур-ат тавышы, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).

28 нче кисәк (25 нче тема).

Жыр.

Без ашыйбыз тәмле аш,
Тәмле аш, тәмле аш.
Без ашыйбыз тәмле ботка,
Тәмле ботка, тәмле ботка.

Тема: “Кем нәрсә ярата?”.

29 нче кисәк (30 нче тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Кто что любит?”- “Кем, нәрсә ярата?”

Персонажлар: эт, песи, куян, аю.

Эт һәм песи, куян белән аюны очраталар.

Эт, песи: Син кем?

Аю: Мин аю.

Куян: Мин куян. Син кем?

Песи: Мин песи Мияу.

Эт: Мин эт Акбай.

Песи: Куян, син нәрсә яратасың?

Куян: Мин, кишер яратам.

Песи: Мә, куян, кишер аша.

Куян: Рәхмәт. Кишер тәмле. Мә, песи, кишер аша.

Песи: Юк-юк, мин сөт яратам, сөт тәмле.

Куян: Мә, сөт, эч.

Песи: Рәхмәт, сөт тәмле. Мә, аю, су эч.

Аю: Юк-юк, мин алма яратам, алма тэмле, баллы.

Песи: Монда алма күп, нинди алма кирэк?

Аю: Кызыл алма кирэк.

Песи сары алма бирэ: Мә, кызыл алма.

Аю: Юк, бу сары алма, миңа ике кызыл алма кирэк.

Песи: Мә, ике кызыл алма, аша.

Аю: Рэхмэт.

Аю бер алманы ашый, икенче алманы эткә бирэ: Мә, Акбай, алма аша.

Эт: Юк, мин аш, ботка яратам.

Аю: Мә, эт, ботка аша.

Эт: Рэхмэт, ботка тэмле.

Тема: “Туган көн”.

30 нчы кисәк (31 нче тема).

- Скоро у Алии день рождение. Придут гости, нужна посуда: тарелка - тәлинкә, ложка – кашык (*хатын-кыз тавышы*).
- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Тәлинкә(*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Тәлинкә (*хатын-кыз тавышы, пауза - 3 секунд*)
- Кашык (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Кашык (*хатын-кыз тавышы*)

31 нче кисәк (31 нче тема).

- Слушай!Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза - 6 секунд*)
- Кашык (*хатын-кыз тавышы*)

32 нче кисәк (31 нче тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык тәлинкәне күрсәтәләр, балалар кабатлый*).

- Кашык (*хатын-кыз тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык кашыкны күрсэтэлэр, балалар кабатлый*).

33 нче кисэк (31 нче тема).

Акбай: Мияу, кашык бир.

Мияу: Нинди кашык?

Акбай: Зур кашык. Кызыл кашык.

Мияу: Ничэ кашык?

Акбай: Ике кашык.

Мияу: Мэ, ике кашык.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Чэй табыны эзерлибез”.

34 нче кисэк (34 нче тема).

-Для гостей мы поставили на стол ложку-кашык, тарелку-тэлинкэ. А сегодня поставим чашку-чынаяк (*пауза-3 секунд*). **Чынаяк** (*хатын-кыз тавышы*).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза - 5 секунд*)

- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы*)

35 нче кисэк (34 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, тәрбияче чынаяк рәсемен күрсэтэ, балалар кабатлый*).

- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче чынаяк рәсемен күрсэтэ, балалар кабатлый*).

36 нчы кисэк (34 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Күрсэт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсэтэ, балалар кабатлый*).

- Кашык (*хатын-кыз, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык кашык күрсэтэ, балалар кабатлый*).

- Тэлинкэ (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсэтэ, балалар кабатлый*).

Тема: “Төсле чынаяклар”.

37 нче кисэк (35 нче тема).

- Посмотрите какая красивая, синяя чашка – зэңгэр чынаяк. Мэ, зэңгэр чынаяк (*хатын-кыз тавышы*).

- Слушай! Пой! (*ур-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Зэңгэр – зэңгэр чынаяк,

Зэңгэр – зэңгэр чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Матур, чиста чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Зэңгэр, зэңгэр чынаяк.

Тема: “Без киенәбез”.

38 нче кисэк (39 нчы тема).

Жыр.

Минем күлмәк матур, (*кыз тавышы*)

Синең күлмәк матур. (*малай тавышы*)

Әйе шул, әйе шул, (*икесе*)

Минем күлмәк матур. (*бергә*)

Минем чалбар матур, (*малай тавышы*)

Синең чалбар матур. (*кыз тавышы*)

Әйе шул, әйе шул, (*икесе*)

Минем чалбар матур. (*бергә*)

Тема: “Киенергә ярдәм ит”.

39 нчы кисэк (40 нчы тема).

-Акбай и Мияу принесли куклам новые наряды: чалбар, күлмәк. Кукле девочке предложим одеть платье, мальчику – брюки. “Курчак күлмәк ки”. “Курчак чалбар ки” (*пауза- 3 секунд*). Әйдәгез, курчакны киендерәбез. Кукла, надень платье. Курчак, күлмәк ки (*пауза- 10 секунд*). Курчак, чалбар ки (*пауза- 10 секунд, хатын-кыз тавышы*).

- Слушай! (*ур-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, чалбар ки (*ур-ат тавышы*)

- Курчак, чалбар ки (*ур-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка чалбар кидерә*).

- Курчак, күлмәк ки (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, күлмәк ки (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәк кидерә*).

Тема: “Алия йокларга жыена”.

40 нче кисәк (41нче тема).

-**Куклам пора спать. Поможем снять платье и брюки.** Курчак, күлмәк сал (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәген салдыра*). Курчак, чалбар сал (*хатын-кыз тавышы*).

41 нче кисәк (41нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, чалбар сал (*ир-ат тавышы*)

- Курчак, чалбар сал (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның чалбарын салдыра*).

- Курчак, күлмәк сал (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, күлмәк сал (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның күлмәген салдыра*).

42 нче кисәк (41 нче тема).

- **Слушай!Повтори!Выполни!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!Үтә!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, күлмәк сал (*ир-ат тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның күлмәген салдыралар*).

- Курчак, чалбар сал (*хатын-кыз тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның чалбарын салдыралар*).

43 нче кисәк (41 нче тема).

Бишек жыры (*гадирәк сүзле булса, яхшы булыр иде*)

Тема: “Хәерле көн”

44 нче кисәк (43 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

-**Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Бу бит (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә*).

- Бу бит (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә*).

- Бу кул (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә*).

- Бу кул (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә*).

45 нче кисэк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Күрсэт! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу бит (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең битен күрсәтәләр, кабатлыйлар*).
- Бу кул(*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең кулын күрсәтәләр, кабатлыйлар*).

46 нчы кисэк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Күрсэт! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мә су, бит ю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтәләр, кабатыйлар*).
- Мә су, кул ю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтәләр, кабатыйлар*).

47 нче кисэк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Күрсэт! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бит чиста (*ир-ат тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатыйлар, хәрәкәт белән күрсәтәләр*).
- Кул чиста (*хатын-кыз тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатыйлар, хәрәкәт белән күрсәтәләр*).

48 нче кисэк (43, 44 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Мә су,

Бит, кулны ю.

Чиста су, чиста су,

Ю, ю,ю.

Тема: Өстэл театры “Өч аю”.

49 нчы кисэк (46 нчы тема).

-**Ребята, слушайте, сказку: “Три медведя”- “Өч аю”**

Персонажлар: өч аю.

Күренеш: Урман. Урмандагы өйдә өч аю яши.

В избушке на краю леса жили три медведя. Большого медведя звали Михаил Иванович. Он говорил грубым голосом. Медведицу звали Настасья Петровна. А маленького медвежонка звали Мишутка. Он говорил тоненьким голоском.

После ужина медведи собрались за круглым столом и дружно вели беседу.

Михаил Иванович сел за стол и грубым голосом говорил: “**Бу өстэл**”. Настасья Петровна не так громко: “**Бу өстэл**”. Маленький Мишутка говорил тоненьким голоском: “**Бу өстэл**”.

А потом Михаил Иванович поудобнее сел на стул и говорил: “**Бу урындык**”. Настасья Петровна говорила: “**Бу урындык**”. А маленький Мишутка увидел свой сломанный стульчик и спросил: “**Бу урындык?**”.

После обеда медведи шли в другую горницу. Там стояли три кровати.

Михаил Иванович грубым голосом говорил: “**Бу карават**”. Настасья Петровна говорила не так громко: “**Бу карават**”. А Мишутка-шалунишка показал на свою кровать и сказал: “Бу диван”. Михаил Иванович и Настасья Петровна его поправили: “**Бу карават**”.

Перед сном медведи желали друг-другу: “Спокойной ночи” и сладко засыпали.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

50 нче кисәк (49 нчы тема).

-Мияу и Акбай приглашают нас в магазин игрушек (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Исәнме, Мияу. Әйбәт. Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, яшел, матур туп.

Акбай: Ничә туп?

Мияу: Бер туп.

Акбай: Мә, бер туп.

Мияу: Рәхмәт. Сау бул, Акбай.

Акбай: Сау бул, Мияу.

51 нче кисәк (49 нчы тема).

-Дети, игрушки тоже хотят с нами поиграть в игру “Карусель”. Давайте поиграем (хатын-кыз тавышы).

- Слушай! Пой! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Жырла! (хатын-кыз тавышы)

Әллә-лә, әллә-лә,

Карусельләр әйләнә,

Матур курчак әйләнә.
Зур-зур аю әйләнә.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

52 нче кисәк (50 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Алиянең туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә,

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул ипи тәмле.

Тема: “Уйнарга яратам”.

53 нче кисәк (52 нче тема).

-Ребята, к нам пришел красивый зайчик. Я очень его люблю: “яратам”. Вы тоже обнимите зайчика и скажите: “люблю” - “яратам” (*хатын-кыз тавышы*).

54 нче кисәк (52 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Яратам (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә*).

- Яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза- 5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә*).

55 нче кисәк (52 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Яратам (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар*).

- Яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар*).

56 нчы кисәк (52 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин алма яратам (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, алманы күрсәтә, балалар әйтә*).
- Мин кыяр яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, кыярны күрсәтә, балалар әйтә*).
- Мин груша яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, грушаны күрсәтә, балалар әйтә*).
- Мин ипи яратам (*ир-ат тавышы, мандаринны күрсәтә, балалар әйтә*).

57 нче кисәк (52 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Мин алма яратам,
Яратам, яратам.
Мин кыяр яратам,
Яратам, яратам.
Мин груша яратам,
Яратам, яратам.
Мин Коляны яратам,
Яратам, яратам.
Мин Оляны яратам.
Яратам, яратам.

Тема: “Син нәрсә яратасың?”.

58 нче кисәк (53 нче тема).

Жыр “Яратам”.

Яратам, яратам.
Курчак яратам.
Яратам, яратам.
Аю яратам.
Яратам, яратам.
Куян яратам.
Яратам, яратам.
Туп яратам.
Яратам, яратам.

Песи яратам.
Яратам, яратам.
Эт яратам.

Тема: “Уйный-уйный үсөбөз”.

59 нчы кисэк (55 нче тема).

Өллө-лө, эллө-лө,
Карусельлөр эйлөнө.
Матур кызлар эйлөнө,
Зур малайлар эйлөнө.

Тема: “Нәрсә бар?”.

60 нчы кисэк (56 нчы тема).

- Әйт эле, әйт эле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә алма бар,
Тәмле, тәмле алма бар.
Әйе шул, әйе шул,
Кызыл, кызыл алма бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Әйт эле, әйт эле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кыяр бар,
Тәмле, тәмле кыяр бар.
Әйе шул, әйе шул,
Яшел, яшел кыяр бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Әйт эле, әйт эле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кишер бар,
Тәмле, тәмле кишер бар.
Әйе шул, әйе шул,
Сары, сары кишер бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Әйт эле, әйт эле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кәбестә бар,

Тәмле, тәмле кәбестә бар.
Әйе шул, әйе шул,
Зур, зур кәбестә бар (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Сабантуйга әзерләнәбез”.

61 нче кисәк (58 нче тема).

- **Завтра праздник Сабантуй. Акбай и Мияу приглашают нас на праздник. Для праздника нужны подарки, призы. Предложите им свои игрушки** (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*))

Балалар: *Исәнме, Мияу. Исәнме, Акбай.*

Акбай: Исәнмесез, балалар.

Мияу: Исәнмесез, балалар.

62 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

1.Карагыз, карагыз,
Сабантуйга барабыз.

Сабантуйга барабыз,
Уйнап бүләк алабыз.

2.Сабантуйга барабыз,
Сикерәбез, чабабыз.

Жырлап, биеп алабыз,
Уйнап бүләк алабыз.

Тема: “Күңелле Сабантуйга уеннары”.

63 нче кисәк (59 нчы тема).

Балалар башкаруында “Сабантуй” жыры.

АУДИОЯЗМАЛАР.
(мәктәпкә әзерлек төркеме)

Тема: “Әйдәгез, танышабыз”.

1 нче кисэк (1 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-20 секунд).

Тәрбияче: Син кем? Не отвечает. Интересно, кто же это? Дети, помогите мне. Наверное, хочет, чтобы спросили все вместе. Син кем?

Бергә: Син кем?

Тәрбияче: Молчат. Давайте, спросим погромче. Син кем?

Бергә: Син кем?

Мияу: Мин песи. Мин Мияу (озын пауза-10 секунд).

Тәрбияче: А-а, это наш друг Мияу, давайте, позовём его.

Бергә: Мияу, кил монда!

Ишек ачылган тавыш (кыска пауза-4 секунд).

Мияу керә: Исәнмесез (кыска пауза-4 секунд).

Балалар: Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт (кыска пауза-3 секунд).

Балалар: Мияу, утыр.

Мияу: Рәхмәт.

2 нче кисэк (1 нче тема).

- **Ребята, слушайте, как знакомятся Оля с Колей** (ир-ат тавышы)

- Исәнме (кыз тавышы, кыска пауза)

- Исәнме (малай тавышы, кыска пауза)

- Син кем? (кыз тавышы, кыска пауза)

- Мин Коля. Син кем? (малай тавышы, кыска пауза)

- Мин Оля (кыз тавышы).

Тема: “Хәерле көн”.

3 нче кисэк (2 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (кыска пауза -5 секунд).

Бергә: Син кем?

Акбай: Мин эт, Акбай. һау-һау.

Мияу: Мин песи, Мияу. Мияу-Мияу (озын пауза-10 секунд).

Бергә: Акбай, кил монда.

Мияу, кил монда.

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар (кыска пауза -5 секунд).

Балалар: *Исэнмесез, Акбай, Мияу.*

4 нче кисэк (2 нче тема) (телефоннан сөйлөшү)

Акбай: Алло.

Мияу: Алло. Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хэерле көн, Мияу. Хэллэр ничек?

Мияу: Эйбэт. Рэхмэт. Акбай, хэллэр ничек?

Акбай: Эйбэт. Рэхмэт. Сау бул, Мияу.

Мияу: Сау бул, Акбай.

5 нче кисэк (2 нче тема).

Жыр. “Хэерле көн”.

Хэерле көн, эти (*ир-ат тавышы*).

Хэерле көн, эни (*хатын-кыз тавышы*).

Хэерле көн, бабай (*ир-ат тавышы*).

Хэерле көн, эби (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Син кем?”

6 нчы кисэк (4 нче тема).

- Акбай и Мияу тоже хотят играть с нами в сказку «Репка». Они должны хорошо запомнить ваши имена. Давайте, проверим. Акбай отвернётся, а вы по очереди будете подходить, и здороваться с ним. Акбай будет угадывать, кто это (*ир-ат тавышы*).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Син кем? Оля?

Мияу: Юк, мин Мияу.

Тема: “Шалкан” экиятен сэхнэлэштерү.

7 нче кисэк (5 нче тема).

Акбай: Бу кем?

Мияу: Бу эти.

Акбай: Эйе, эти. Бу кем?

Мияу: Бу эни.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу кыз.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу бабай.

Акбай: Эйе, бу бабай.

8 нче кисэк (5 нче тема).

- Ребята, слушайте. Спросите: **Это кто?-Бу кем?** (*ир-ат тавышы*)

- Исәнмесез (*эни тавышы, озын пауза-10 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу эни (*эни тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

- Исәнмесез (*эти тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу эти (*эти тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

- Хәерле көн, мыр-р-р...(*песи тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу песи (*песи тавышы*)

- Хәлләр ничек? Р-р-р...(*эт тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу эт (*эт тавышы, кыска пауза-3 секунд*)

- Чи, чи чи. Исәнмесез (*тычкан тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу тычкан (*тычкан тавышы*).

Тема: “Бу нәрсә?”

9 нчы кисэк (7 нче тема).

- Ребята, мы с вами хорошо потрудились, вырастили большую репку. Молодцы. Теперь можно поиграть. Акбай и Мияу принесли нам игрушки. Давайте, спросим: **Это что? – Бу нәрсә?** (*ир-ат тавышы*).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Бу тычкан.

Акбай: Нинди тычкан?

Мияу: Кечкенә тычкан.

10 нчы кисэк (7 нче тема).

Акбай белән Мияу сатучы-сатып алучы рольләрендә.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, матур туп.

Акбай: Мә, зур, матур туп.

Мияу: Рәхмәт. Сабул Акбай.

Акбай: Сабул, Мияу.

Тема: “Кем нишли?”

11 нче кисәк (8 нче тема).

- Ребята, слушайте вопрос, найдите соответствующую картинку и ответьте (*ир-ат тавышы*).
- Эти нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза -20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эти йоклый*).
- Әйе, эти йоклый (*хатын-кыз тавышы*).
- Әни нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: әни юа*).
- Әйе, әни юа (*хатын-кыз тавышы*).
- Кыз нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: кыз утыра*).
- Әйе, кыз утыра (*хатын-кыз тавышы*).
- Малай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: малай йоклый*).
- Әйе, малай йоклый (*хатын-кыз тавышы*).
- Әби нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: әби юа*).
- Әйе, әби юа (*хатын-кыз тавышы*).
- Бабай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: бабай утыра*).
- Әйе, бабай утыра (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Дусларны сыйлайбыз”.

12 нче кисәк (10 нчы тема).

Жыр. “Нишли?”

Нишли? Нишли?

Йоклай, йоклай.

Нишли? Нишли?

Утыра, утыра.

Нишли? Нишли?
Ашый, ашый.
Нишли? Нишли?
Эчә, эчә.

Тема: “Нишлисең?”

13 нче кисәк (11 нче тема).

Ребята, Акбай и Мияу угощаются. Мияу спрашивает: Акбай, что делаешь? – Нишлисең? (ир-ат тавышы)

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Кушаю. Ашыйм, ашыйм. Мияу, нишлисең?

Мияу: Пью. Эчәм, эчәм (*озын пауза*)

Тәрбияче: *Спросите, что делает Акбай?*

Бергә: Акбай, нишлисең?

Акбай: Ашыйм (*озын пауза*).

Тәрбияче: *Спросите, что делает Мияу?*

Бергә: Мияу, нишлисең?

Мияу: Эчәм.

Тема: “Нишлисең?” (телефоннан сөйләшү)

14 нче кисәк (11 нче тема).

- Исәнме, хәерле көн, Оля (*малай тавышы*).
- Исәнме, хәерле көн. Син кем? (*кыз тавышы*).
- Мин Коля (*малай тавышы*).
- Хәлләр ничек, Коля? (*кыз тавышы*).
- Әйбәт. Хәлләр ничек, Оля? (*малай тавышы*).
- Әйбәт (*кыз тавышы*).
- Оля, нишлисең? (*малай тавышы*).
- Алма ашыйм. Коля, нишлисең? (*кыз тавышы*).
- Чэй эчәм (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

Тема: “Әйдәгез, уйныйбыз”.

15 нче кисәк (13 нче тема).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).
- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).
- Хәерле көн (*малай тавышы*).
- Хәерле көн (*кыз тавышы*).
- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).
- Әйбәт. Коля, хәлләр ничек? (*кыз тавышы*).
- Әйбәт (*малай тавышы*).
- Коля, нишлисең? (*кыз тавышы*).
- Ботка ашыйм. Син нишлисең? (*малай тавышы*).
- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Кунак килде”.

16 нчы кисәк (14 нче тема).

Ишек шақыган тавыш (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Кем анда?

Әби: Мин әби (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*кыска пауза-3 секунд*).

Әби: Исәнмесез, балалар (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Исәнме, әби. Әби, хәлләр ничек?

Әби: Әйбәт, рәхмәт(*кыска пауза-4 секунд*).

- **Предложите бабушке сесть на стул** (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, утыр.

- **Әби нишлисең?** (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Сижу - утырам. Утырам.

17 нче кисәк (14 нче тема).

- **Бабушка ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь** (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Утырам.

- **Мияу, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь** (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Утырам.

- **Акбай, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Утырам.

18 нче кисәк (14 нче тема).

Мияу: Әби, кил монда, утыр.

Әби: Рәхмәт.

Мияу: Әби, нишлисең?

Әби: Утырам.

Мияу: Әби, мә чэй, эч.

Әби: Рәхмәт, чэй тәмле.

Тема: “Кафега барабыз”.

19 нчы кисәк (16 нчы тема).

- Акбай и Мияу **встретились по пути в кафе. Слушайте, как они разговаривали друг с другом** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Мияу, куда идешь? Кая барасың?

Мияу: Иду в кафе. Кафега барам. Акбай, кая барасың?

Акбай: Кафега барам.

Тема: “Без кафеда” (телефоннан сөйләшү)

20 нче кисәк (17 нче тема).

- **Слушайте, как Коля угощается в кафе. Из кафе звонит Оле.** (*ир-ат тавышы*).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).

- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).

- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).

- Әйбәт. Коля, син нишлисең? (*кыз тавышы*).

- Мин бәрәңге ашыйм (*малай тавышы*).

- Бәрәңге тәмлеме? (*кыз тавышы*).

- Әйе, бәрәңге тәмле. Оля, син нишлисең? (*малай тавышы*).

- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).

- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Күнелле уеннар”.

21 нче кисәк (20 нче тема).

- У меня тоже есть рисунки, давайте их посмотрим (клоун,ир-ат тавышы).
- Зайчик прыгает. Куян сикерә. Сикерә (озын пауза-20 секунд).
- Зайчик бежит. Куян йөгерә. Йөгерә.

22 нче кисәк (20 нче тема).

- **Слушай. Найди соответствующий рисунок** (ир-ат тавышы)
- Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке утыра (озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).
- Бу керпе. Керпе кечкенә, матур. Керпе уйный (озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).
- Бу аю. Аю зур, матур. Аю йоклый (озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).
- Бу песи. Песи кечкенә, матур. Песи сөт эчә (озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).
- Бу эт. Эт зур, матур. Эт ашый (озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).
- Бу кыз. Кыз кечкенә, матур. Кыз кул юа (озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).
- Бу куян. Куян кечкенә, матур. Куян сикерә (озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә).
- Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке йөгерә (балалар рәсемне таба, күрсәтә).

23 нче кисәк (20 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Әйдәгез, биибез”.

1) Бар монда зур төлке.

Зур төлке, матур төлке.

Төлке, төлке кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

2)Бар монда зур аю,

Зур аю, матур аю.

Аю, аю кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

3)Бар кечкенә куян,

Кечкенә, матур куян.

Куян, куян кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

4)Бар кечкенә керпе,

Кечкенә, матур керпе.

**Керпе, керпе кил эле,
Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).**

Тема: “Спорт бэйрэменэ эзерлэнэбез”.

24 нче кисэк (22 нче тема).

- Акбай и Мияу готовятся на спортивный праздник. Мияу, кая барасың? (ир-ат тавышы)

Мияу: Спорт бэйрэменэ барам.

- Акбай, кая барасың? (ир-ат тавышы).

Акбай: Спорт бэйрэменэ барам.

Мияу: Акбай, сикер! Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин сикерэм. Мияу, беги! Мияу, йөгер! Мияу, йөгер! Мияу, син нишлисең?

Мияу: Я бегу. Мин йөгерэм. Йөгерэм.

Тема: “Бэйрэмгэ барабыз”.

25 нче кисэк (23 нче тема).

- Акбай и Мияу собрались в Казань. Покупают в кассе билет (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Акбай, билет бир эле.

Акбай: Кая барасың?

Мияу: Казанга барам.

Акбай: Мэ, билет.

Мияу: Рэхмэт.

- Мы с вами тоже поедem в город Казань. Спросите, у кассира билет (хатын-кыз тавышы)

26 нчы кисэк (23 нче тема).

- Мы проезжаем заповедную зону. Тут обитают дикие животные, которые охраняются (кыска пауза, ир-ат тавышы)

- Ребята, скажите, кого вы видите? Что они делают? (ир-ат тавышы)

27 нче кисэк (23 нче тема).

- Остановка для отдыха. Здесь можно поесть и попить (кыска пауза, ир-ат тавышы)

Акбай: Мин өчпочмак ашыйм. Син нишлисең?

Мияу: Мин чэк-чэк ашыйм.

28 нче кисэк (23 нче тема).

Жыр.

Мин барам, барам, барам,
Казанга барам, барам.
Әйе шул, әйе шул,
Казанга барам, барам.

Тема: “Казанда спорт бәйрәме”.

29 нчы кисәк (25 нче тема).

- **Исәнме, мин корреспондент. Син кем?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: Исәнмесез. Мин Акбай.

- **Сиңа ничә яшь?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: 6 яшь.

- **Син нишлисең?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: Мин сикерәм.

- **Рәхмәт** *(хатын-кыз тавышы).*

- **Исәнме, мин корреспондент. Син кем?** *(хатын-кыз тавышы).*

Мияу: Исәнмесез. Мин Мияу.

- **Сиңа ничә яшь?** *(хатын-кыз тавышы).*

Мияу: 6 яшь.

- **Син нишлисең?** *(хатын-кыз тавышы).*

Мияу: Мин йөгерәм.

- **Рәхмәт** *(хатын-кыз тавышы).*

30 нчы кисәк (25 нче тема).

(Физминутка үткәрер өчен дәртле музыкага жырланса, яхшы булыр иде)

Әй, нәниләр, нәниләр

Ардык без, дип әйтмиләр.

Аякларын күтәрәп,

Матур итеп атлайлар.

Хәзер барабыз алга

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хәзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хэзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Тема: “Безнең дуслар”.

31 нче кисәк (28 нче тема).

- Ребята, к нам из цирка пришли домашние птицы. Давайте, с ними познакомимся (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза*).

Әтәч тавышы: Кикрикүк. Әтәч. Әтәч. Әтәч (*озын пауза-бсекунд*).

Бергә: Әтәч. Әтәч. Әтәч.

Тавык тавышы: Ко-ко-ко. Тавык. Тавык. Тавык (*озын пауза -6 секунд*).

Бергә: Тавык. Тавык. Тавык.

32 нче кисәк (28 нче тема).

Жыр.

1)Бар монда зур әтәч,

Зур әтәч, матур әтәч.

Әтәч, әтәч кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

2)Бар кечкенә тавык,

Кечкенә, матур тавык.

Тавык, тавык кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Үрдәк дусларын тапты”.

33 нче кисәк (29 нчы тема).

Ишек шақыган тавыш (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: Кем анда?

Үрдәк: Бак-бак, мин (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: Кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*кыска пауза-3 секунд*).

Үрдәк: Исәнмесез (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: Исәнмесез. Син кем?

Үрдәк: Мин үрдәк. Мин үрдәк. Үрдәк.

34 нче кисәк (29 нчы тема).

Үрдәк: Бак-бак. Хозяин цирка ищет своих зверей, птиц. Отправил меня за ними.

- Утка долго шла проголодалась, давайте, угостим. **Үрдәк, кил монда, утыр. Мә, ботка аша** (*хатын-кыз тавышы*).

Үрдәк: Бак-бак. Рәхмәт, ботка тәмле.

- **Давайте, позовем зверей, птиц и угостим их тоже** (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Акбай чана шуа”.

35 нче кисәк (31 нче тема).

-**Слушайте, как будет санки по-татарски** (*ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

-**Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче куянный чанасын күрсәтә*)

-**Бу чана** (*кыска пауза-3 секунд*). **Повторите** (*кыска пауза-3 секунд*). **Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)

-**Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)

-**Слушайте** (*кыска пауза-3 секунд*). **Заяц катается на санках** (*ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд*)

-**Куян чана шуа** (*кыска пауза-3 секунд*). **Куян чана шуа** (*ир-ат тавышы*).

36 нчы кисәк (31 нче тема).

-Куян нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Төлке нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Бүре нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Аю нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Чана шуам”.

37 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай белән Мияу әңырлыйлар.

Мин Акбай, мин Акбай,

Зур Акбай, матур Акбай (*Акбай тавышы*).
Мин Мияу, мин Мияу,
Зур Мияу, матур Мияу (*Мияу тавышы*).

38 нче кисәк (32 нче тема).

Мияу: Акбай, бу нәрсә?

Акбай: Бу чана.

Мияу: Чана нинди?

Акбай: Чана зур, кызыл.

Чана шуган тавыш ишетелә (*кыска пауза-3 секунд*).

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин чана шуам. Мияу, кил монда. Утыр.

Мияу: Мин чана шуам.

Тема: “Әйдә, бие”.

39 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе ишетелә (*сүзләрне айткәндә көй акрын гына ишетелә*)

- Ребята, слушайте, какая красивая, весёлая плясовая мелодия «Зиләйлүк». Так и хочется поплясать. Давайте вместе попросим: Акбай, танцуй. Акбай, бие. Мияу, танцуй. Мияу, бие (*хатын-кыз тавышы*).

40 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе.

Тема: “Без биибез”.

41 нче кисәк (35 нче тема).

Татар халык бию көе.

Тема: “Мияуның бүлмәсен бизибез”.

42 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Скоро у Мияу день рождение. Я не приготовил ей подарок. А знаете почему? Зашёл в магазин, где продавались огромные воздушные шары. Но забыл, как назвать цвета по-татарски и стал показывать пальцами. Продавцы не захотели со мной разговаривать, с таким невежливым. Чтобы такого не повторилось, помогите мне вспомнить цвета по-татарски.

43 нче кисәк (37 нче тема)

Акбай (жырлап айтә): Если нравится тебе, то делай так. Эгәр сиңа ошый икән, син бие (*озын пауза-10секунд, Акбай би, балалар кушыла*).

Акбай: Мин биим (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин биим.

Акбай (жырлап айтә): Эгәр сиңа ошый икән, син сикер (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин сикерәм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин сикерәм.

Акбай (жырлап айтә): Эгәр сиңа ошый икән, син йөгөр (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин йөгөрәм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин йөгөрәм.

Акбай (жырлап айтә): Эгәр сиңа ошый икән, син уйна (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин уйныйм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин уйныйм.

Акбай (жырлап айтә): Эгәр сиңа ошый икән, син утыр (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин утырам (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин утырам.

44 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Я думаю, что день рождение Мияу будет интересным, если мы для неё выучим песню.

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, ипи тәмле.

Тема: “Туган көнгә бүләк эзерлибез”.

45 нче кисәк (38 нче тема).

Акбай: На день рождение Мияу я приготовил в подарок песню.

Бергә: Акбай, жырла.

Акбай: Я люблю петь! Я пою – мин жырлыйм. Мин жырлыйм, жырлыйм (*жырлый: лә-лә-лә*).

Бергә: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин җырлыйм. А вы любите петь?

46 нчы кисәк (38 нче тема).

Жыр.

1) Мин җырлыйм, җырлыйм, җырлыйм,

Мин матур җырлыйм, җырлыйм.

Мин җырлыйм, җырлыйм, җырлыйм,

Мин матур җырлыйм, җырлыйм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур җырлыйм, җырлыйм.

2) Мин биим, биим, биим.

Мин матур биим, биим.

Мин биим, биим, биим,

Мин матур биим, биим.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур биим, биим.

Тема: “Мияуның туган көне”.

47 нче кисәк (40 нчы тема).

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, ипи тәмле.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Ребята, видите, Мияу не просто говорит спасибо, а “большое спасибо” – “зур рәхмәт”.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Попросите Мияу, чтобы она станцевала (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мияу, әйдә, бие (*пауза-6 секунд*).

Мияу татар бию көенә бии (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мияу матур биш.

Мияу: Зур рәхмәт.

Тема: “Туган көн табынында”.

48 нче кисәк (41 нче тема).

- **День рождения продолжается** (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Я вам тоже приготовила сюрприз. Отгадайте мои загадки.

1) Мин зур, матур, әйбәт. Мин йөгәрәм, сикерәм, утырам, жырлыйм: “Тяф-тяф”. Бел (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Төлке (*хатын-кыз тавышы*).

2) Мин кара. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин йөгәрәм, сикерәм, биим, ашыйм, жырлыйм: “Чи-чи-чи”. Бел (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Тычкан. (*хатын-кыз тавышы*).

3) Мин кызыл. Мин зур, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, су эчәм, биим, жырлыйм: “Кикрикүк”. Бел. (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Этәч (*хатын-кыз тавышы*).

4) Мин ак. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, йөгәрәм, жырлыйм: “Ко-ко-ко”. Бел. (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Тавык (*хатын-кыз тавышы*).

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Мияу: Әйдәгез, балалар, утырыгыз. Вы сидите за волшебным праздничным столом, будьте вежливы, угощайте друг-друга.

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Алма кирәк.

Мияу: Нинди алма?

Акбай: Яшел, зур, тәмле алма.

Мияу: Мә, яшел, зур, тәмле алма.

Акбай: Зур рәхмәт.

Мияу: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин алма ашыйм.

Мияу: Алма тәмлеме?

Акбай: Эйе, алма тэмле. Мин алма яратам.

Тема: “Күнелле сэхэт”.

50 нче кисэк (43 нче тема).

- Малай китап укый (*пауза-3 секунд*). Малай китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).
- Кыз китап укый (*пауза-3 секунд*). Кыз китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).
- Куян китап укый (*пауза-3 секунд*). Куян китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).
- Төлке китап укый (*пауза-3 секунд*). Төлке китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә*).

Тема: “Күнелле сэхэт”.

51 нче кисэк (44 нче тема).

Мияу: Перед нами лес. Ребята, смотрите, лесной компьютер, а в компьютере электронное письмо. Это письмо от волшебника. В нем написано, что волшебник рисует –рәсем ясый. Послушайте и повторите за ним. Если мы выполним задание лесного волшебника сможем идти дальше.

- Рәсем ясыйм. Алма ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Алма ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтәп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Алма ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Туп ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Туп ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтәп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Туп ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Шар ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Шар ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтәп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Шар ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Китап ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Китап ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтәп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Китап ясыйм.*

52 нче кисэк (44 нче тема).

Мияу: Ребята, я тоже люблю рисовать. Я рисую яблоко – мин алма ясыйм.

- Мин рәсем ясыйм. Мин алма ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясыйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин алма ясыйм.*
- Мин рәсем ясыйм. Мин туп ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясыйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин туп ясыйм.*
- Мин рәсем ясыйм. Мин шар ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясыйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин шар ясыйм.*
- Мин рәсем ясыйм (*ир-ат тавышы*) – *Мин рәсем ясыйм.*

53 нче кисэк (44 нче тема) (телефоннан сөйләшү).

Мияу(шалтырата): .... (пауза) *Хәерле көн.*

Тылсымчы: Исәнмесез.

Мияу: ... (пауза) *Хәлләр ничек?*

Тылсымчы: Әйбәт. Син нишлисең?

Мияу: .... (пауза) *Мин рәсем ясыим.*

Тылсымчы: Нинди рәсем?

Мияу: ... (пауза) *Алма, туп, шар, китап.*

Тылсымчы: Әйбәт, килегез мәктәпкә. Приходите в школу.

Мияу: ... (пауза) *Мәктәпкә?*

Тылсымчы: Әйе, мәктәпкә.

Мияу: ... (пауза) *Рәхмәт. Сау булыгыз.*

Тылсымчы: Сау булыгыз.

54 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Ребята, лесной волшебник приглашает нас в волшебную страну, где говорят только на татарском языке. Возьмите телефон, расскажите друг-другу, что вы поете, танцуете, рисуете, читаете.

55 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Молодцы ребята. Мы теперь точно попадем в волшебную страну “Школа”- “Мәктәп”.

56 нчы кисәк (46 нчы тема).

Акбай: Ребята, мы можем продолжить путь, ведь лесной волшебник пригласил нас в страну, которая называется “Школа” – “Мәктәп”. Путешествие продолжается. Но что это? На нашем пути высокая гора, чтобы пройти гору нужно прочитать пиктограммы. Если мы пойдем, что написано, гора даст нам продолжить дорогу.

Мияу (пиктограмма күрсәттеп): Кем укый?

Акбай: Мин укыйм.

Акбай укый: Малай рәсем ясий.

Мияу (пиктограмма күрсәттеп): Кем укый?

57 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Трудное было задание, но мы справились. Дорога свободна. Нас ждут удивительные приключения в следующий раз.

58 нче кисәк (47 нче тема).

Жыр.

1) Мин барам, барам, барам,
Мэктэпкэ барам, барам.

Китап, карандаш алам,
Мэктэпкэ барам, барам.

2) Мин барам, барам, барам,
Мэктэпкэ барам, барам.

Китап укыйм, рәсем ясыйм,
4-ле, 5-леләр алам.

59 нчы кисәк (47 нче тема).

Мияу: Ребята, вот мы с вами дошли в волшебную страну “Школа” – “Мэктәп”. В школу пойдет тот, кто скажет, что нарисовано на приглачительных билетах.

60 нчы кисәк (47 нче тема).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек? (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Әйбәт.

Акбай: Вы очень быстро прошли препятствия. Я вас поздравляю, возьмите подарки.

Тема: “Мэктәптә”.

61 нче кисәк (49 нчы тема).

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Аш кирәк.

Мияу: Мә аш, аша.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин аш ашыйм.

Мияу: Аш нинди?

Акбай: Аш тәмле. Бик тәмле. Мин аш яратам.

Тема: “Уку бүлмәсе”.

62 нче кисәк (50 нче тема).

Акбай: Ребята, продолжим путешествие по волшебной стране “Мэктәп”.

63 нче кисэк (50 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Белмим.

Акбай: Бу дәфтәр. Дәфтәр.

Мияу: Дәфтәр. Дәфтәр.

Акбай: Нинди дәфтәр?

Мияу: Чиста, матур, зур дәфтәр.

Акбай: Ничә дәфтәр?

Мияу: Бер дәфтәр.

Тема: “Өстәл театры “Теремкәй” әкиятә”.

64 нче кисэк (52 нче тема)

- Сегодня я вам расскажу сказку “Теремок”.

Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә (*хатын-кыз тавышы*)

Ишек шакыган тавыш.

- Теремкәйдә кем яши? Юк, яшәми.

Теремкәйгә тычкан килә (*хатын-кыз тавышы*)

Тычкан (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши? (*кыска пауза*).

Тычкан: Юк, яшәми. Мин яшим.

-Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши

Теремкәйгә куян килә (*хатын-кыз тавышы*)

Куян (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан. Син кем?

Куян: Мин куян. Матур куян.

Тычкан: Әйдә, кил монда.

Куян (керә): Мин сикерәм. Әйдәгез, сикерәбез (*озын пауза, балалар сикерәләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйгә бүре килә (*хатын-кыз тавышы*)

Бүре (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Тычкан, куян: Син кем?

Бүре: Мин бүре. Мин зур, кара бүре.

Тычкан, куян: Әйдә, кил монда.

Бүре (керә): Мин йөгәрәм. Әйдәгез, йөгәрәбез (*озын пауза, балалар йөгәрәләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке килә (*хатын-кыз тавышы*)

Төлке (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Тычкан, куян, бүре: Син кем?

Төлке: Мин төлке. Мин зур, матур төлке.

Тычкан, куян, бүре: Әйдә, кил монда.

Төлке (керә): Мин биим. Әйдәгез, биибез (*озын пауза, балалар бишләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке яши (*хатын-кыз тавышы*).

Теремкәйгә җырлый-җырлый аю килә.

Аю (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Төлке: Мин төлке.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Син кем?

Аю: Мин аю. Мин зур, матур аю.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Эйдә, кил монда.

Аю (керә): Мин жырлыйм. Эйдәгез, жырлыйбыз (*озын пауза, балалар кушылып жырлай*).

Музыка. Балалар белән бергә жырлайлар.

Мин жырлайм, жырлайм, жырлайм,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

Мин жырлайм, жырлайм, жырлайм,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә,

Теремкәйдә тычкан яши, пи-пи-пи.

Теремкәйдә куян яши. Мин куян.

Теремкәйдә бүре яши. Мин бүре.

Теремкәйдә төлке яши. Мин төлке.

Теремкәйдә аю яши. Мин аю.

Алар бик дус (*хатын-кыз тавышы*).

Күңелле музыка. Бииләр.

Тема: Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?”

65 нче кисәк (55 нче тема).

- Я вам расскажу сказку «Кто что любит» -«Кем нәрсә ярата?» (*хатын-кыз тавышы*).

Кошлар сайраган тавышлар ишетелә. Этәч канат кагып кычкыра.

Этәч: Кикри-күк, кикри-күк (*кыска пауза*) Ко-ко-ко.

Песи кьерелеп: Мияу-мияу-мияу.

Песи: Хәерле көн, этәч.

Этәч: Хәерле көн, песи.

Песи: Хәлләр ничек, этәч?

Этәч: Әйбәт. Рәхмәт. Ә синең хәлләрең ничек?

Эт йөгереп килә: һау-һау-һау. Исәнме, этәч. Исәнме, песи.

Этәч белән песи: Исәнме, эт.

Эт: Кәжә кая?

Этәч белән песи: Әнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата.

Эт: Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың?

Песи: Мин сөт яратам. Сөт тәмле. Этәч, син нәрсә яратасың?

Этәч: Мин ботка яратам. Ботка тәмле.

Кәжә: Исәнмесез. Хәерле көн. Хәлләр ничек?

Бергә: Әйбәт.

Кәжә: Мин кәбестә ашыйм. Кәбестә бик тәмле. Акбай, мә кәбестә, аша. Кәбестә тәмле.

Акбай: Юк, мин ипи яратам. Син кәбестә аша. Ипи кирәк.

Кәжә: Мә, ипи, аша.

Акбай: Рәхмәт. Ипи тәмле.

Песи: Мин сөт яратам. Сөт юк.

Кәжә: Сөт бар. Песи, кил монда. Сөт ал, эч.

Песи сөт эчә: Мин сөт эчәм. Сөт тәмле. Этәч, кил монда, сөт эч.

Этәч: Юк, мин сөт яратмыйм. Мин ботка яратам. Ботка юк.

Кәжә: Ботка бар, кәрзиндә. Этәч, кил монда. Мә ботка, аша.

Этәч: Зур рәхмәт. Ботка бик тәмле. Мә, кәжә, ботка аша.

Кәжә: Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.

Этәч: Юк, ботка тәмле.

Песи: Юк, сөт тәмле.

Эт: Юк, ипи тәмле.

Кыз килеп чыга: Ипи тәмле, сөт тәмле, ботка тәмле, кәбестә тәмле. Мин ипи, ботка, кәбестә яратам.

Бергә жырлап, бииләр.

Ипи тәмле,

Сөт тәмле,

Ботка тәмле,

Кәбестә тәмле.

Тема: “Кем нәрсә ярата?” әкиятен сәхнәләштерү.

66 нчы кисәк (56 нчы тема).

Жыр.

Ипи тәмле,

Сөт тәмле,

Ботка тәмле,

Кәбестә тәмле.

Тема: “Белем иленә сәяхәт”.

67 нче кисәк (58 нче тема).

- Какая красивая книга. Ребята, эта книга волшебная. В каждой ее страничке таится секрет. волшебство. Давайте, посмотрим вместе, какая тайна спрятано в этой волшебной книге (*ир-ат тавышы*).

68 нче кисәк (58 нче тема).

Акбай: Бу эни. Эни матур, әйбәт, зур. Бу ипи. Эни ипи ашый. Ипи тәмле. Эни ипи ярата.

Мияу: Бу эти. Эти зур, матур, әйбәт. Бу сөт. Эти сөт эчә. Сөт тәмле. Эти сөт ярата.

69 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

Мин куян, мин куян,

Зур куян, матур куян.

Мин тычкан, мин тычкан,

Кечкенә, матур тычкан.

Тема: “Могжизалар кыры”.

70 нче кисәк (59 нчы тема).

Хат.

- Дорогие ребята! Я Вас приглашаю на выпускной бал, который состоится в моем королевстве «Знаний». Но для этого вы должны выполнить все мои задания. Мои задания в этом волшебном сундучке. Если все задания выполните успешно, вы непременно попадете в мое королевство, где говорят на красивом – татарском языке. Желаю Вам удачи, и с нетерпением жду Вас у себя» (*хатын-кыз тавышы*).

71 нче кисәк (59 нчы тема).

-Ребята, молодцы. Вы выполнили все мои задания. Добро пожаловать в мое королевство “Знаний”, где говорят на красивом татарском языке. Желаю вам удачи! (*хатын-кыз тавышы*).

МЕТОДИК КИҢӘШЛӘР.

Методик кулланмаларда 60 ар белем биру эшчәнлегенәң конспектлары бирелгән. Ел дәвамьнда, тәрбияче үзе ижади якын килеп, укыту методик кулланмада бирелгән тематик планга таянып, мультфильмнар, анимацион сюжетлар, “Әкият илендә” тапшыруын кулланып, индивидуаль эшне дә кертеп, көндәлек план төзи.

Телгә өйрәтүнең төп формасы һәм чарасы булып белем биру эшчәнлеге алына. Ул системалы рәвештә план буенча үткәрелә. Өйрәнелгән сүзләр, сүзтезмәләр, диалоглар эшчәнлектән тыш уен вакытларында активлаштырыла һәм ныгытыла, көндәлек аралашуда кулланыла.

Яңа сүзләрне, сүзтезмәләрне, ситуацияләрне балалар аңламаган очракта, тәрбияче рус телендә сөйли.

Пиктограммалар мәктәпкә эзерлек төркемендә, яңа сүзләр (фигыльләр) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Балаларга темадан тыш артык сүзләр, уеннар, жырлар, шигырьләр бирелергә тиеш түгел.

Бала татар телендә сүзне дөрес әйтмәгән очракта, тәрбияче баланы тыңлап сүзнен дөрес үрнәген бирә. Балалардан авазларның дөрес әйтелешен катгый таләп итмәскә кирәк.

Тәрбияче сөйләмендә акцент, жирле диалект, аваз кимчелекләре булмаска тиеш.

Тәрбияче сүзлек белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүзләргә таяна ала.

Тәрбияче үзенең эшенә ижади якын килергә, төрле алымнар, чаралар эзләп, аларны кулланырга тиеш.

Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар кертү, баету хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлеге аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы рольле уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшергә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-әниләрнең бердәм позициядә булуы уңай нәтижә бирә.

Сүзлек белән эшләү.

Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана.

Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеше һәм характеры ягыннан лексик күнегүләрне икегә бүлеп карыйлар: эзерлек күнегүләре һәм сөйләм күнегүләре.

Эзерлек күнегүләре балаларны яңа сүзләрне файдаланып сөйләргә эзерли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләрне хәтердә калдырырга ярдәм итәләр.

Сөйләм күнегүләре лексик күнегүләрнең бер төре буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр жирлегендә ситуацияләргә бәйле сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр.

Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:

-яна сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгөл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә әйтелә;
-аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;
-ишеткән сүзне бала рәсемнән табып күрсәтә һәм әйтә;
-сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә;
-төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә;
-уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла;
-яна сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп;
-аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яна сүзләргә, конструкцияләргә бары аралашуда аңлап куллана).
-бала теге яки бу сүзне аның төгөл мәгънәсен аңлап үзләштереп калсын өчен телдән мондый күнегүләргә үткәргә мөмкин: *-Бу туп? - Әйе, бу туп.*

-Бу песи? (туп күрсәтелә) - Юк, бу песи.

-өйрәнгән сүзләргә хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырырга була: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин” һ.б..

Баланың сөйләмен оештыру өчен исемнең алмашлык (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчке сыйфатлар) һәм фигыль белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла.

Фигыль белән таныштыру боерык фигыльләрдән башлана (бар, сикер, аша һ.б.).

Уртанчылар төркемендә балаларга боерык фигыльләргә аңлап үтәүләрен тәлап ителә.

Зурлар төркемендә балалар кайбер боерыкларны үзләргә бирә (сикер, аша, уйна) һәм аңлап үтиләр.

Мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисәң? сорауларын бирәләр һәм аңлап җавап кайтаралар.

Укыту методик комплектының төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнең әһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гадидән катлаулыга дигән дидактик принципка таянып эшләү кулай.

Диалогик сөйләмдә иң отышлы алым – сорау-җавап рәвешендә (сорау-информация алу берәмлеге) һәм теләк белдерә торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызлык төсмере булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнең җавап репликасы; килә: *Бу кем? - Бу әти;* раслау рәвешендә: *Бу әти? - Әти;* инкарь рәвешендә: *Бу әни? - Юк, бу әти.* Реплика- җавап сорау рәвешендә дә булырга мөмкин: *Нинди әти?* Бу вакытта әңгәмәдәшнең җавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: *Матур әти;* яисә: *Матур.*

Мәктәпкәчә яшәтәге балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итәргә мөмкин:

- уен ситуацияләрендә катнашу;
- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;
- тематик диалоглар төзү;
- сәхнәләштерүдә катнашу;
- рольләргә бүлеп сөйләү.

Диалоглар белән эшләү коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә керерлек кирәкле формаларын эшләргә һәм төрле шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрле формаларны кулланарга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга һ.б. өйрәтергә тиеш.

Шул ук вакытта, диалогны сорау бирү һәм аңа җавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сорау һәм җаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк.

Диалог үрнәкләре:

Исәнләшү: *Исәнме, Оля! – Исәнме Коля.*

Саубуллашу: *Сау бул, Оля. – Сау бул Коля.*

Танышу: *Мин Оля. – Мин Коля.*

Чакыру: *Оля, кил монда.*

Рәхмәт белдерү: *Мә, курчак. – Рәхмәт.*

Сорау- уңай җавап: *Син малай? – Әйе, мин малай.*

Сорау – кире җавап: *Син малай? – Юк, мин кыз.*

Ачыккый торган сорау: *Мин кафега барам. – Нинди кафега?*

Аралашуга чыгу өчен нәтиҗәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора.

Аудиоязмалар яңа сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска җырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытларында куллану өчен төзелде. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Эш дәфтәрләре эшчәнлектә өйрәнелгән материалны ныгытуны күздә тотып төзелде. Дәфтәрләр белән эшләгәндә балалар кабатлылар, бер-берсенә сораулар бирәләр, тәрбияче белән аралашалар. Балалар үзләренә эш дәфтәрләрен өйгә алып кайтып өйрәнелгән материалны кабатлы алалар. Бу дәфтәрләр белән эти-әниләр дә, төркем тәрбиячеләре дә эшли ала, чөнки биремнәр рус телендә язылды.

Дәфтәрдәге эшнең нәтиҗәсе уртанчылар төркемендә сүзне ишетеп, аңлап, предметларны табып, парлаштырып, чагыштырып, аларның сыйфатын, санын билгеләүгә китерсә, зурлар төркемендә балаларны үзара аралашуга этәрә һәм бу мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә дәвам итә. Иң катлаулы биремнәр мәктәпкә эзерлек төркеме өчен төзелгән. Бу төркемдә хәрәкәтне белдерүче сүзләр, яки фигуралар күп кулланыла. Балаларны ситуацияләргә куеп, сораулар биреп диалогка этәрәбез. Берүк вакытта, фигуралар боерык формада (утыр, уйна һ.б.), 2-нче зат алмашлыгына тәңгәл формада (яки утыра, укый, шуа, ашый һ.б.), һәм дә инде үзе турында 1-нче зат алмашлыгын кулланып өйрәтелә (уйныйм, утырам, барам, эчәм һ.б.). Балалар бер-берсенә, өлкәннәргә сораулар бирергә өйрәнәләр: бу нәрсә, нишли, син нишлисең, нәрсә кирәк, нинди һ.б. Жөмлеләр төзү баланың уйлавын таләп итә, чөнки алар 3-4 сүздән торалар. Мәсәлән: Аю караватта йоклый. Куян чана шуа. Песи бит юа һ.б.. Мәктәпкә эзерлек төркемендә өченче бирем җыр формасында бирелә. Бу биремнәрне интерактив такта һәм экраннарда эшләп була.

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелде. Сюжетны караганнан соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

“Татарча сөйләшәбез” укыту методик комплектына нигезләнеп эшләнгән “Әкият илендә” телевизион тапшыруын балаларны татар теленә өйрәткәндә карарга тәкъдим ителә.

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЫТӘГЕ БАЛАЛАРНЫҢ ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛҮ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРҮ.

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәрергә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегенә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтижә ясала.

**Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының
“Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжэләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны анлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне анлап сөйләмдә Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)				
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижэләрне билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча җавап бирә.			

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай)

Үен эчтәлегә: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Эни"...).

2. Дидактик үен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика шул ук). Үен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Эби"...)

Үенни интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәргә була)

3. Дидактик үен "Кәрзиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Үен эчтәлегә: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4. Дидактик үен "Нәрсә юк?"

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...) Үенни рәсемнәр кулланып та үткәреп була.

5. Дидактик үен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, пәси, ипи, алма, сөт, чәй).

Үен эчтәлегә: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6. Дидактик үен "Исемен айтсаң бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны(рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма" ... ; "Бу кем?"-"Эти"... Бала уенчык исемен дәрәс айтса аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик үен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исеменнән әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик үен "Әйе-юк"

Сүзнең дәрәс үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю" ...; "Бу аю?" - "Әйе, аю" ...; "Бу куян?" - "Юк, песи" ...

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчык, әйберләрне үзлектән, аңлап дәрәс күрсәтә, исеменнән әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану ("исәнме", "сау бул", "рәхмәт").

Ситуатив күнегүләр:

а) Ситуатив күнегү "Куян аюга кунакка килә". Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".

б) Ситуатив күнегү "Куян аюда кунакта булды". Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сау бул, аю".

в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-жимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2) - аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.

3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлеге: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык "ашый" башлый. Бала боерыкны дәрәс итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәжә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дәрәс үти.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4. Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.

1. Дидактик уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлеге: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемен сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидактик уен "Тап, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю" ...).

Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик үен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик үен "Дөрес сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик үен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрес әйтә.

Уртача дәрәжә (2-2.6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: - Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Уен ситуациясе "Күнак каршылыбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин әби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Әби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исәнме, әби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Әби (бабай) хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Әби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша,эч") һәм сабуллашырга тәкъдим ителә.

Эш дәфтәрәндәге 3 нче биремне кулланып була.

1. Уен ситуациясе "Күнакларны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрәндәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. Уен ситуациясе "Бер - беренне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мә, алма, аша. - Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле? - Әйе, тәмле.

Эш дәфтәрәндәге 6 нчы биремне кулланып була.

3. Уен ситуациясе "Уенчыклар илендә"

1 . Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (эле).- Рэхмэт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рэхмэт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рэхмэт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - аңлый, русча жавап бирә.

**Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының
“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”. “исәнмесез”, “ сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча жавап бирә.			

1. “Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинка, чынаяк).

Уен эчтәлегә: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик үен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Уен эчтәлегә: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм жиләк-жимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик үен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклығын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик үен “Дәресен әйт”

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Уен эчтәлегә: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәренң исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй жиһазлары атамаларын аңлап дәрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исэнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исэнмесез”, “Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

- а) Поздоровайся с Акбаем.
- б) Спроси как дела у Акбая.
- в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.
- г) Попрощайся с Акбаем.
- д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.
- е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, жавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә. (Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәргә була.

Әйберләрне билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Дидактик үен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Дидактик үен “Дөрөс сана”.

Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүzlәр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Уен ситуациясе “Күнак каршылыбыз”.

а)Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”
- Мин Акбай.
- Позови Акбая.

- Акбай, кил монда.

б) У Акбая сегодня день рождения. Подари свою игрушку

- Акбай, мө кызыл туп.

- Рэхмэт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г) Что бы съесть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.

- Нинди кашык?

- Зур, матур, зәңгәр кашык.

- Рэхмэт.

3. Уен ситуациясе “Кибеттә”.

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?

- Әйбәт, рэхмэт.

- Аю бир.

- Нинди аю?

- Зур аю, чиста аю, матур аю.

- Ничә?

- Ике аю.

- Мә, ике аю.

- Рэхмэт.

- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча жавап бирә.

Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”,	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгөр, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Шунда? Кем белә? Шунда?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.				

**1. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)**

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, этәч, үрдәк, аю).

Үен эчтәлегә: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“бүре”...)

2. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).

Үен эчтәлегә: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә юк?”

Бала нәрсә юклығын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик үен “Дәрәсен әйт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка, су).

Үен эчтәлегә: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

Югары балл (2.7-3) — 10-14 сүз.

Ургача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Ургачадан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану

(“Исэнме”, “Исэнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”,
“Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Ургача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Ургачадан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөггер, бие, җырла, йокла).

Дидактик үен: “Командир”

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Ургача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

- а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)
- б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)
- в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәргә була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. Дидактик уен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – русча жавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сина ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертәп баетырга була)

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. Уен ситуациясе “Кая барасың?” (мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңге ашый.

4. Ситуатив күнегү.

а) Син нишлисең?

- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, жырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлай, русча жавап бирә.

Файдаланылган әдәбият:

Борханова Р. А., Юсупов Ф. Ф. Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы. Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган. – Казан: РИЦ «Школа», 2004.

Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.

Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов,

Е. А. Пассов “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.